

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Перший проректор
 Глухівського НПУ ім. О. Довженка
 Марина ХРОЛЕНКО

"08" 08 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни **«ОСНОВИ ПСИХОТЕРАПІЇ»**

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 Психологія

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма: «Психологія»

Статус: цикл професійної підготовки, нормативна

Структурні підрозділи, відповідальні за реалізацію навчальної дисципліни:

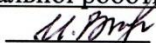
Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

Кафедра: педагогіки, психології, соціальної роботи та менеджменту

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин					Вид семестрового контролю	
			Європейські кредити	Години	Аудиторні заняття				Самостійна робота студента, в т. ч. ІРС	Залік	Іспит
					Всього	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття			
Денна	4	8	4	120	40	18	-	22	80	-	+
Заочна	4	8	4	120	10	6	-	6	108	-	+

Робочу програму складено на основі: Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія (затвердженого та введеного в дію наказом Міністерством освіти і науки України від 24.04.2019 року № 565) та змін до Стандарту, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України № 1583 від 29.12.2023 р., № 842 від 13.06.2024 р., Професійного стандарту «Практичний психолог закладу освіти», затвердженого наказом Мінекономіки № 2425 від 24.12.2020 р., Професійного стандарту «Практичний психолог (соціальна сфера)», затвердженого наказом Мінекономіки № 211 від 03.02.2021 р., освітньо-професійної програми «Психологія», навчального плану підготовки бакалаврів спеціальності 053 Психологія Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

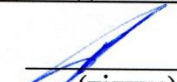
Укладач робочої програми: Інга ПОЛІЛУЄВА, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри педагогіки, психології, соціальної роботи та менеджменту

(підпис)

ЗАТВЕРДЖЕНО

кафедрою педагогіки, психології, соціальної роботи та менеджменту
протокол від «27» серпня 2024 року №1

Завідувач кафедри Павло БІЛІЧЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент

(підпис)

ЗАТВЕРДЖЕНО

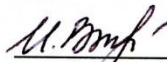
вченою радою ННІ Педагогіки і психології
протокол від «28» серпня 2024 року № 7

Голова вченої ради ННІ Педагогіки і психології Андрій ШЕРУДИЛО, кандидат педагогічних наук, доцент

(підпис)

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми Інга ПОЛІЛУЄВА, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри педагогіки, психології, соціальної роботи та менеджменту

(підпис)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Основи психотерапії – складник блоку професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі психології. Вивчення цього освітнього компонента передбачає засвоєння основних тенденцій у сучасній психотерапевтичній допомозі та розуміння її теоретичних основ.

Метою викладання дисципліни «Основи психотерапії» є стабілізація у майбутніх фахівців галузі психології цілісних уявлень стосовно використання інструментів психотерапії у психологічній допомозі; з'ясування специфіки основних психотерапевтичних напрямів; формування відповідального ставлення до компетентного психотерапевтичного втручання.

Завдання навчального курсу:

1. З'ясування специфіки психотерапії як форми психологічної допомоги;
2. Ознайомлення з класичними і сучасними напрямками психотерапії;
3. Формування уявлень про окремі методи психотерапевтичного втручання;
4. Надання уявлень про можливості використання окремих технік психотерапії у практиці психолога;
5. Усвідомлення можливостей використання прийомів і методів психотерапії у консультативній, корекційній, тренінговій роботі.

Пререквізити: курс «Основи психотерапії» використовує міждисциплінарні знання з таких навчальних дисциплін як: «Основи психологічного консультування», «Практикум з психологічного консультування та психокорекції» тому цілком логічним є вивчення дисципліни після вказаних вище курсів.

Постреквізити: Знання з курс «Основи психотерапії» можуть бути використані при написанні фахової випускної роботи.

Основні навчальні компетентності як результат успішного засвоєння навчального курсу.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії,
- ЗК 9. Здатність працювати в команді.
- ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

- ФК 1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.
- ФК 2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
- ФК 3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).
- ФК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
- ФК 10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.
- ФК 11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПРН 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога

ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Організація навчання

Види занять. Лекція-бесіда, передбачає безпосередній контакт викладача з аудиторією. Запитання адресуються до всіх, студенти відповідають з місця; викладач піклується про те, щоб запитання не залишалися без відповіді. Запитання не для контролю знань, а для з'ясування рівня орієнтованості і пізнання студентів з проблем курсу, міри їх готовності до сприйняття наступного матеріалу.

Практичне заняття передбачає детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень курсу та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідно до сформованих завдань. Перелік тем практичної роботи визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Практичне заняття включає: проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів; постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, - розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання. Оцінки, отримані студентом за окремі практичні заняття, зараховуються під час виставлення підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Самостійна робота студента (СРС) – це самостійна діяльність студента, яку викладач планує разом зі здобувачем освіти, але виконує її студент за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача. Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Навчальні заняття для здобувачів вищої освіти денної і заочної форм навчання під час дистанційної освіти здійснюється в синхронному (взаємодія учасників освітнього процесу з одночасним перебуванням у вебсередовищі дистанційного навчання) за допомогою технологій дистанційного навчання (онлайн-зв'язок програмного забезпечення Zoom, Google Meet, Skype, соціальних месенджерів Viber, Instagram, Telegram тощо) та асинхронному режимі (взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання із затримкою в часі) за допомогою електронної пошти, соціальних мереж, форумів, Google Classroom

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин (4 кредитів ECTS).

Передбачається виконання модульної контрольної роботи за підсумками вивчення навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль - екзамен

Освітні технології організації навчання та викладання: особистісно-орієнтовані (технологія індивідуального навчання, технологія активного навчання та самонавчання, технологія евристичного навчання); активні та інтерактивні технології проведення занять (технологія розвитку критичного мислення, технологія проведення дискусій, ділові та рольові ігри тощо).

Форми роботи: практикуми, тренінги, рольова гра, проєктно-рольове моделювання; аналітичні дискурси, диспути тощо. Заняття містять теоретичні та практичні блоки.

Методи навчання

Для забезпечення ефективного засвоєння матеріалу курсу застосовуються різноманітні методи навчання, які охоплюють наступні аспекти:

Методи організації та проведення навчального процесу:

- вербальні (лекція у форматі монологу, лекція-обговорення, проблемно-орієнтована лекція);

- візуальні (використання презентацій, демонстрація матеріалів, застосування опорних схем і конспектів);

- практичні (виконання практичних завдань).

Методи мотивації та стимулювання пізнавальної активності:

- проблемний виклад інформації;

- звернення до реального життєвого досвіду студентів;

- організація навчальних дискусій.

Методи оцінювання та самоконтролю результатів навчання:

- усне оцінювання знань;

- письмовий контроль;

- самооцінка та взаємний контроль між студентами;

- аналіз відповідей.

2. Опис навчальної дисципліни «Психологія творчості і та обдарованості»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань: <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> Спеціальність: 053 Психологія	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
		Статус – нормативна	
Модулів – 3 Змістових модулів – 3 Загальна кількість годин – 120.	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Освітня програма: «Психологія»	Рік підготовки	
		4-й	4-й
		Семестр	
		8-й	8-й
		Лекційні заняття	
		18 год.	6 год.
		Практичні заняття	
		22 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		80 год.	108 год.
Вид контролю – екзамен			

2.1. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПСИХОТЕРАПІЇ

1.1. Предмет і завдання психотерапії. Принципи психотерапевтичного впливу в сучасній психології. Медична і немедична модель психотерапії. Предмет психотерапевтичної допомоги. Стереотипні уявлення про психотерапію у суспільстві. Психотерапія у контексті

наукової психології. Особливості організації психотерапевтичної допомоги при захворюваннях, психогігієнічних і психопрофілактичних закладах. Історія розвитку психотерапії. **1.2. Класифікація методів психотерапії.** Поняття методу в психотерапії. Класифікація методів психотерапевтичного впливу. Вітчизняний підхід до методів психотерапії. Критерії ефективності психотерапевтичного втручання. Наукове обґрунтування використання методів психотерапії. Медична і немедична модель психотерапії.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ОБ'ЄКТИ ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНОГО ВТРУЧАННЯ. **2.1. Невроз як об'єкт психотерапевтичного втручання.** Генеза уявлення про невроз в історії психотерапії. Особливості трансформації поняття «невротична особистість». Моделі неврозу. Види невротичних проявів. **2.2. Адикції й психотичні розлади у психотерапії.** Сутність адиктивної поведінки. Структура адикцій. Види адикцій. Психотерапія при алкоголізмі і наркоманії. Психози і їх характеристика. Класифікація психозів. Специфіка психотерапевтичної допомога пацієнтам з психозами.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 НАПРЯМИ ПСИХОТЕРАПІЇ. **3.1. Психодинамічний напрям у психотерапії.** Класичний психоаналіз З. Фрейда: основні положення. Аналітична психологія К.Юнга: основні положення. Теорія об'єктних стосунків: основні положення. Індивідуальна психологія А.Адлера: основні положення. Неофрейдизм та гуманістичний психоаналіз Е.Фромма: основні положення. Основні ідеї концепції К. Хорні. **3.2. Арт-терапія.** Сутність арт-терапії. Види арт-терапії. Техніки арт-терапії. Прогнозовані результати арт-терапії. Зауваження до використання арт-терапевтичних технік. **3.3. Когнітивний напрям у психотерапії.** Теорія особистісних конструктів Д.А.Келлі: основні положення. Раціонально-емотивна терапія А. Елліса: основні положення. Когнітивна психотерапія А.Бека: основні положення. Реальнісна терапія У.Глассера: основні положення. Скілл-терапія Д.Мейхенбаума: основні положення. **3.4. Екзистенційний підхід у психотерапії.** Гуманістичні концепції психотерапії. Клієнт-центрована психотерапія К.Роджерса: основні положення. Екзистенційна психотерапія: основні положення. Гештальттерапія Ф. Перлза: основні положення. Логотерапія В.Франкла: основні положення. **3.5. Напрями вітчизняної психотерапії.** Кризове консультування Т. Титаренко. Етичний персоналізм О. Бондаренка. Діяльнісний підхід у психотерапії. Групова патогенетична психотерапія. Загальні тенденції розвитку психотерапії в Україні.

2.2. Структура залікових кредитів (денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин, відведених на:		
		аудиторні заняття		самостійн у роботу студентів (СРС)
		лекції	практичні	
Змістовий модуль 1 Вступ до психології творчості та обдарованості				
1	Предмет і завдання психотерапії	2	2	8
2	Класифікація методів психотерапії.	2	2	9
Змістовий модуль 2 Об'єкти психотерапевтичного втручання				
3	Невроз як об'єкт психотерапевтичного втручання.	2	4	9
4	Адикції й психотичні розлади у психотерапії.	2	2	9
Змістовий модуль 3 Напрями психотерапії				
5	Психодинамічний напрям у психотерапії.	2	4	9
6	Арт-терапія.	2	2	9
7	Когнітивний напрям у психотерапії.	2	2	9
8	Екзистенційний підхід у психотерапії	2	2	9
9	Напрями вітчизняної психотерапії.	2	2	9

Разом за семестр		18	22	80
2.2. Структура залікових кредитів (заочна форма)				
№ з/п	Назва теми	Кількість годин, відведених на:		
		аудиторні заняття		самостійн у роботу студентів (СРС)
		лекції	практичні	
Змістовий модуль 1 Вступ до психології творчості та обдарованості				
1	Предмет і завдання психотерапії	1	0	12
2	Класифікація методів психотерапії.	1	0	12
Змістовий модуль 2 Об'єкти психотерапевтичного втручання				
3	Невроз як об'єкт психотерапевтичного втручання.	1	0	12
4	Адикції й психотичні розлади у психотерапії.	1	0	12
Змістовий модуль 3 Напрями психотерапії				
5	Психодинамічний напрям у психотерапії.	0	2	12
6	Арт-терапія.	0	2	12
7	Когнітивний напрям у психотерапії.	0	2	12
8	Екзистенційний підхід у психотерапії	1	0	12
9	Напрями вітчизняної психотерапії.	1	0	12
Разом за семестр		6	6	108

2.4. Зміст лекційного курсу

Номер теми	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	<p>Тема: Предмет і завдання психотерапії Зміст лекції</p> <p>1. Принципи психотерапевтичного впливу в сучасній психології. 2. Медична і немедична модель психотерапії. 3. Предмет психотерапевтичної допомоги. 4. Особливості організації психотерапевтичної допомоги при захворюваннях, психогігієнічних і психопрофілактичних закладах. Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/1
2	<p>Тема: Класифікація методів психотерапії Зміст лекції</p> <p>1. Поняття методу в психотерапії. 2. Класифікація методів психотерапевтичного впливу. 3. Вітчизняний підхід до методів психотерапії. Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/1
3	<p>Тема: Невроз як об'єкт психотерапевтичного втручання Зміст лекції</p> <p>1. Генеза уявлення про невроз в історії психотерапії. 2. Особливості трансформації поняття «невротична особистість». 3. Моделі неврозу. 4. Види невротичних проявів. Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/1

4	<p>Тема: Адикції й психотичні розлади у психотерапії Зміст лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психотерапія при алкоголізмі і наркоманії. 2. Психози і їх характеристика. 3. Класифікація психозів. 4. Специфіка психотерапевтичної допомоги пацієнтам з психозами. <p>Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/1
5	<p>Тема: Психодинамічний напрям у психотерапії Зміст лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класичний психоаналіз З. Фрейда. 2. Аналітична психологія К.Юнга. 3. Теорія об'єктних стосунків, як основа ігрової, малювкової, пісочної терапії. 4. Індивідуальна психологія А.Адлера. 5. Неофрейдизм та гуманістичний психоаналіз Е.Фромма. <p>Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/0
6	<p>Тема: Арт-терапія Зміст лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність арт-терапії. 2. Види арт-терапії. 3. Техніки арт-терапії. 4. Прогнозовані результати арт-терапії. <p>Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/0
7	<p>Тема: Когнітивний напрям у психотерапії Зміст лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теорія особистісних конструктів Д.А.Келлі, її вплив на розвиток терапії. 2. Раціонально-емотивна терапія А. Елліса. 3. Когнітивна психотерапія А.Бека. 4. Реальнісна терапія У.Глассера. 5. Когнітивні підходи Д.Мейхенбаума. <p>Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/0
8	<p>Тема: Екзистенційний підхід у психотерапії Зміст лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гуманістична психологія і терапія. 2. Клієнт-центрована психотерапія К.Роджерса. 3. Екзистенційна психотерапія. 4. Гештальттерапія Ф. Перлза. 5. Логотерапія В.Франкла. <p>Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/1
9	<p>Тема: Напрями у вітчизняній психотерапії Зміст лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кризове консультування Т. Титаренко. 2. Етичний персоналізм О. Бондаренка. 3. Діяльнісний підхід у психотерапії. 4. Групова патогенетична психотерапія. <p>Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/1
Разом за семестр		18/6

2.5. Зміст практичних занять

Номер теми	Перелік тем практичних занять, їх анотації	Кількість годин
------------	--	-----------------

1	<p>Тема: Предмет і завдання психотерапії План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи психотерапевтичного впливу в сучасній психології. 2. Предмет психотерапевтичної допомоги 3. Завдання сучасної психотерапії. 4. Медична і немедична модель психотерапії. 5. Особливості організації психотерапевтичної допомоги при захворюваннях. 6. Особливості організації психотерапевтичної допомоги у контексті психогігієнічних і психопрофілактичних заходів. <p>Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/1
2	<p>Тема: Класифікація методів психотерапії План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття методу в психотерапії. 2. Підходи до класифікації методів психотерапевтичного впливу. 3. Вітчизняний підхід до методів психотерапії. 4. Критерії ефективності психотерапевтичних методів. <p>Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/1
3	<p>Тема: Невроз як об'єкт психотерапевтичного втручання План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Генеза уявлення про невроз в історії психотерапії. 2. Особливості трансформації поняття «невротична особистість». 3. Моделі неврозу. 4. Види невротичних проявів. <p>Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/1
4	<p>Тема: Адикції й психотичні розлади у психотерапії План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психотерапія при алкоголізмі і наркоманії. 2. Психози і їх характеристика. 3. Класифікація психозів. 4. Специфіка психотерапевтичної допомоги пацієнтам з психозами. <p>Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/1
5	<p>Тема: Психодинамічний напрям у психотерапії План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класичний психоаналіз З. Фрейда: основні положення. 2. Аналітична психологія К.Юнга: основні положення. 3. Теорія об'єктних стосунків: основні положення. 4. Індивідуальна психологія А.Адлера: основні положення. 5. Неофрейдизм та гуманістичний психоаналіз Е.Фромма: основні положення. <p>Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/0
6	<p>Тема: Арт-терапія План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність арт-терапії. 2. Види арт-терапії. 3. Техніки арт-терапії. 4. Прогнозовані результати арт-терапії. 5. Зауваження до використання арт-терапевтичних технік. <p>Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/0

7	<p>Тема: Когнітивний напрям у психотерапії План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теорія особистісних конструктів Д.А.Келлі: основні положення. 2. Раціонально-емотивна терапія А. Елліса: основні положення. 3. Когнітивна психотерапія А.Бека: основні положення. 4. Реальнісна терапія У.Глассера: основні положення. 5. Скілл-терапія Д.Мейхенбаума: основні положення. <p>Література: [рекомендована до курсу].</p>	4/0
8	<p>Тема: Екзистенційний підхід у психотерапії План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гуманістичні концепції психотерапії. 2. Клієнт-центрована психотерапія К.Роджерса: основні положення. 3. Екзистенційна психотерапія: основні положення. 4. Гештальттерапія Ф. Перлза: основні положення. 5. Логотерапія В.Франкла: основні положення. <p>Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/1
9	<p>Тема: Напрями у вітчизняній психотерапії План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кризове консультування Т. Титаренко. 2. Етичний персоналізм О. Бондаренка. 3. Діяльнісний підхід у психотерапії. 4. Групова патогенетична психотерапія. 5. Загальні тенденції розвитку психотерапії в Україні. <p>Література: [рекомендована до курсу].</p>	4/1
Разом за семестр		22/6

2.6. Зміст самостійної роботи

Номер теми	Зміст самостійної роботи	Кількість годин
Тема 1	Ознайомитися з додатковим матеріалом для обговорення. Опрацювати основну та додаткову літературу до теми. Виписати тези та опорні поняття з глосарія до теми. Ознайомитись з матеріалом щодо зв'язку психотерапії з іншими науками та записати у вигляді тексту (до 0,5 стр.).	8/12
Тема 2	Робота з інформаційними джерелами, що ставить на меті з'ясування методів психотерапії. Опрацювати основну та додаткову літературу з теми. Виписати тези та опорні поняття з глосарія до теми. Ознайомитися з додатковим матеріалом для обговорення. Підготовка схеми «Класифікаційні системи методів психотерапії» (форма довільна).	9/12
Тема 3	Ознайомитися з додатковим матеріалом для обговорення. Опрацювати основну та додаткову літературу до теми. Створити структурно-функціональну модель «Невроз».	9/12
Тема 4	Підготувати доповідь: Чинники виникнення і розвитку аддиктивної поведінки».	9/12
Тема 5	Опрацювати основну та додаткову літературу до теми. Написати реферат чи твір-роздум на тему «Чинники	9/12

	ефективності психоаналітичної психотерапії».	
Тема 6	Опрацювати основну та додаткову літературу до теми. Написати реферат чи твір-роздум на тему «Чинники ефективності арт-терапії».	9/12
Тема 7	Опрацювати основну та додаткову літературу до теми. Написати реферат чи твір-роздум на тему «Чинники ефективності когнітивно-поведінкової терапії».	9/12
Тема 8	Опрацювати основну та додаткову літературу до теми. Написати реферат чи твір-роздум на тему «Чинники ефективності клієнт-центрованої психотерапії».	9/12
Тема 9	Опрацювати основну та додаткову літературу до теми. Написати реферат чи твір-роздум на тему «Чинники ефективності етичного персоналізму».	9/12
Разом за семестр		80/108

2.7. Зміст індивідуальної роботи

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Номер теми	Перелік тем та питань самостійної роботи (теми рефератів і доповідей)	Кількість годин
1	Тема: Предмет і завдання психотерапії Питання для самостійної роботи 1. Принципи психотерапевтичного впливу. 2. Стереотипні уявлення про психотерапію в суспільстві. 3. Психотерапія в освітній сфері. Література: [рекомендована до курсу].	
2	Тема: Історія розвитку психотерапії Питання для самостійної роботи 1. Філософські передумови встановлення психотерапії. 2. Перші спроби психотерапевтичного втручання у ХІХ ст. 3. Специфіка розвитку психотерапії у ХХ ст. Література: [рекомендована до курсу].	
3	Тема: Наукова психотерапія й псевдонаука. Питання для самостійної роботи 1. Критерії наукової психотерапії. 2. Психотерапія й магічне мислення. 3. Псевдонауков види психологічної допомоги – критерії та небезпека впливу. Література: [рекомендована до курсу].	
4	Тема: Психотерапія й змінені стани свідомості. Питання для самостійної роботи 1. Психотерапія при алкоголізмі і наркоманії. 2. Протоколи терапевтичної допомоги в адиктології. 3. Несвідомі механізми й психотерапія. Література: [рекомендована до курсу].	

2.8. Перелік питань для підсумкового контролю.

2.8.1. Тематика модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Основи психотерапії» передбачає 3 варіанти завдань. Кожен варіант складається викладачем вибірково. Варіант складається з *теоретичного питання* (оцінюється

в 2 бали) та *практичних завдань* (кожне оцінюється в 3 бали). Максимальна сума отриманих студентом балів таким чином може становити 9 балів.

Варіант 1

1. Поясніть сутність концепту психотерапії як практичного напрямку психології.
2. Складіть орієнтовну аналітичну таблицю порівняння психотерапевтичних підходів К. Г. Юнга і А. Адлера.
3. Розробити рекомендації щодо оптимізації підготовки психотерапевтів у системі вищої освіти.

Варіант 2

1. Схарактеризуйте специфічні риси різних методів психотерапії.
2. Складіть орієнтовну схему міждисциплінарних зв'язків психотерапевтичної галузі.
3. Розробити рекомендації щодо якісного і зрозумілого інформування суспільства щодо сутності психотерапії.

Варіант 3

1. Схарактеризуйте сутність понять «невроз» і «психоз».
2. Складіть орієнтовну схему зв'язків психотерапевтичних практик з теоретичними галузями психологічної науки.
3. Розробити рекомендації щодо ефективної реалізації технік клієнт-центрованої психотерапії.

Варіант 4

1. Проаналізуйте особливості здійснення психотерапевтичного втручання при адиктивній поведінці.
2. Складіть орієнтовну схему умов ефективності психотерапевтичного впливу
3. Розробити рекомендації щодо ефективної реалізації технік індивідуальної психології А. Адлера.

Варіант 5

1. Опишіть структурні компоненти психотерапевтичного процесу.
2. Складіть орієнтовну структурно-функціональну схему психічно здорової особистості.
3. Розробити рекомендації щодо ефективної реалізації технік логотерапії В. Франкла.

Варіант 6

1. Проаналізувати різні види адиктивної поведінки.
2. Визначити відмінності психоконсультативної, психотерапевтичної й психіатричної допомоги.
3. Розробити рекомендації щодо ефективної реалізації технік когнітивної психотерапії А. Бека.

Варіант 7

1. Порівняти медичну й немедичну модель психотерапії.
2. Складіть орієнтовну схему здійснення психотерапії в освітній сфері.
3. Розробити рекомендації щодо ефективної реалізації технік арт-терапії.

Варіант 8

1. Схарактеризуйте генезу уявлень про невроз в історії психотерапії.
2. Визначте сфери й ознаки псевдонаукового використання технік психотерапії.
3. Розробити рекомендації щодо ефективної реалізації технік геїстальтерапії Ф. Перлза.

Варіант 9

1. Схарактеризуйте критерії класифікації психозів.
2. Опишіть зв'язки психотерапії й психогієни.
3. Розробити рекомендації щодо ефективної реалізації технік скілл-терапії.

Варіант 10

1. Схарактеризуйте вида і техніки арт-терапії.
2. Проаналізуйте основні ідеї вітчизняних напрямів психотерапії.

3. Розробити рекомендації щодо ефективної реалізації технік раціонально-емотивної терапії.

2.8.2. Питання до екзамену:

1. Принципи психотерапевтичного впливу.
2. Стереотипні уявлення про психотерапію в суспільстві.
3. Психотерапія в освітній сфері.
4. Пісочна терапія
5. Музична терапія.
6. Образотворче мистецтво у психотерапії.
7. Ігрова психотерапія.
8. Критерії наукової психотерапії.
9. Псевдонаукові течії психотерапії.
10. Предмет психотерапевтичної допомоги
11. Завдання сучасної психотерапії.
12. Медична і немедична модель психотерапії.
13. Особливості організації психотерапевтичної допомоги при захворюваннях.
14. Особливості організації психотерапевтичної допомоги у контексті психогігієнічних і психопрофілактичних заходів.
15. Поняття методу в психотерапії.
16. Підходи до класифікації методів психотерапевтичного впливу.
17. Вітчизняний підхід до методів психотерапії.
18. Критерії ефективності психотерапевтичних методів.
19. Критерії класифікації методів психотерапії.
20. Генеза уявлення про невроз в історії психотерапії.
21. Особливості трансформації поняття «невротична особистість».
22. Моделі неврозу.
23. Класифікація невротичних проявів.
24. Філософські передумови становлення психотерапії.
25. Зародження психотерапії у XIX столітті.
26. Психотерапія при алкоголізмі і наркоманії.
27. Психози і їх характеристика.
28. Класифікація психозів.
29. Специфіка психотерапевтичної допомоги пацієнтам з психозами.
30. Загальна характеристика психодинамічного напрямку у психотерапії.
31. Класичний психоаналіз З. Фрейда: основні положення.
32. Аналітична психологія К.Юнга: основні положення.
33. Теорія об'єктних стосунків: основні положення.
34. Індивідуальна психологія А.Адлера: основні положення.
35. Неофрейдизм та гуманістичний психоаналіз Е.Фромма: основні положення.
36. Сутність арт-терапії.
37. Підходи до класифікації арт-терапії.
38. Техніки арт-терапії.
39. Прогнозовані результати арт-терапії.
40. Зауваження до використання арт-терапевтичних технік.
41. Теорія особистісних конструктів Д.А.Келлі: основні положення.
42. Раціонально-емотивна терапія А. Елліса: основні положення.

43. Когнітивна психотерапія А.Бека: основні положення.
44. Реальнісна терапія У.Глассера: основні положення.
45. Скілл-терапія Д.Мейхенбаума: основні положення.
46. Гуманістичні концепції психотерапії.
47. Клієнт-центрована психотерапія К.Роджерса: основні положення.
48. Екзистенційна психотерапія: основні положення.
49. Гештальттерапія Ф. Перлза: основні положення.
50. Логотерапія В.Франкла: основні положення.
51. Кризове консультування Т. Титаренко.
52. Етичний персоналізм О. Бондаренка.
53. Діяльнісний підхід у психотерапії.
54. Групова патогенетична психотерапія.
55. Загальні тенденції розвитку психотерапії в Україні.
56. Психодрама Дж. Морено.
57. Психогімнастика у психотерапії.
58. Особливості професійної підготовки психотерапевтів.
59. Симптоматична і особисто-орієнтована психотерапія.
60. Використання психотерапії як інструменту підтримки при соматичних хворобах.

2.9. Система оцінювання (критерії оцінювання та шкала оцінювання) із дисципліни «Основи психотерапії»

2.9.1. Розподіл балів у межах навчальної форми підсумкового контролю – екзамен **Денна форма навчання**

<i>Теми</i>									<i>Самостійна робота</i>	<i>Модульний контроль</i>	<i>Форма семестрової атестації – екзамен</i>
Максимальна кількість балів – 45									Максимальна кількість балів – 36	Максимальна кількість балів – 9	Максимальна кількість балів – 10
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	СР	МК	10
№ 1	№ 2	№ 3	№ 4	№ 5	№ 6	№ 7	№ 8	№ 9	№ 1... № 9	№ 1	

Заочна форма навчання

<i>Практичні заняття</i>			<i>Самостійна робота</i>	<i>Модульний контроль</i>	<i>Індивідуальне завдання</i>	<i>Форма семестрової атестації – екзамен</i>
Максимальна кількість балів – 60			Максимальна кількість балів – 10	Максимальна кількість балів – 10	Максимальна кількість балів – 10	Максимальна кількість балів – 10
ПЗ 1	ПЗ 2	ПЗ 3	СР	МК		
20	20	20	10	10	10	10

2.9.2. Критерії та рівні навчальних досягнень студентів з курсу «Основи психотерапії»

Оцінка ECTS	Сума балів за 100	Критерії	
	бальною шкалою		
A	90-100	Високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями	Студент вільно володіє навчальним матеріалом, успішно розв'язує завдання підвищеної складності, аргументовано висловлює свої думки, виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань, під час виконання самостійної роботи. Основні питання розкриває на високому теоретичному й практичному рівнях, без ускладнень орієнтується в матеріалі, повністю відповідає на додаткові запитання. Якість відповідей свідчить про вільне володіння навчальним матеріалом, а також про ознайомлення з додатковим матеріалом із навчальної дисципліни. Набуті компетенції творчо застосовує в професійній предметній діяльності.
B	82-89	Достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження	Студент володіє навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни на творчому рівні. Під час відповідей виявляє вільне володіння лекційним і практичним матеріалом, проте у відповідях допускає неточності.
C	74-81	Середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками	Студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, проте не має достатніх знань та вмінь для формулювання висновків, допускає суттєві неточності. Розкриває основні питання, а на додаткові відповідає неповно. Ознайомлення з додатковими джерелами не є систематизованим.
D	64-73	Середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками	Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання в стандартних ситуаціях. Послугується тільки загальним поняттєвим апаратом, у цілому орієнтується в досліджуваному предметі, але розкриваючи основні питання допускає суттєві помилки.
E	60-63	Рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижчим за середній.	Домінує репродуктивний виклад інформації; труднощі в проведенні міжпредметних зв'язків навіть з допомогою викладача; знання основної термінології.

FX	35-59	Низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни	Студент володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно. Робить принципові помилки у відповідях, не може дати обґрунтовані відповіді на всі основні питання викладача, не орієнтується в основних теоретичних і практичних положеннях курсу або не засвоїв окремі розділи курсу.
F	1-34	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни.

2.10. Список рекомендованих джерел

Основна

1. Мушкевич М. І. Основи психотерапії : навч. посіб. Вид. 3-тє. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 420 с.
2. Панок В.Г. та ін. Основи психологічної допомоги : теорія та практика психоконсультації : навч. посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2019. 384 с.
3. Седих К. В., Фільца О. О. Основи психотерапії. 2-ге видання. Академвидав. 2024. 208 с.
4. Наугольник Л.Б. Психологія стресу: підручник. Львів: Львівський національний університет внутрішніх справ. 2015. 324 с.
5. Яцина О. Ф. Основи психотерапії : практикум. Навчально-методичний посібник. Ужгород, 2021. 80 с.
6. Калька Н., Ковальчук З. Практикум з арт-терапії: навч.-метод. посібник. Ч. 1. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 232 с.
7. Карпенко Є. Методи сучасної психотерапії: навч. посібник. Дрогобич : Посвіт, 2015.
8. Михальченко Н. В. Психотерапія з психокорекційною роботою. Навчально-методичний посібник / Автор-упорядник Михальченко Н. В. Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2018. 236 с.
9. Мушкевич М. І. Основи психотерапії : навч. посіб / М. І. Мушкевич, С. Є. Чагарна ; за ред. М. І. Мушкевич. вид. 3-тє. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 420 с. 7. Основи психотерапії / За ред. К. В. Седих, О. О. Фільца. Київ : Академвидав, 2016 р. 192 с.

Додаткова

1. Усатенко О. Саморегуляція емоційних станів: тілесно-орієнтована програма занять// Психолог. Шкільний світ. 2018. №13-14. С. 12-25
2. Яцюк М. Психоемоції та м'язова саморегуляція дитини: вправи на оволодіння й закріплення пози спокою та розслаблення м'язів рук// Психолог. Шкільний світ. 2019. №8. С. 90-95.
3. Андрієнко К. В. Лукьянова К. В. Психічний стан та емоційно-вольові процеси в діяльності студентів. Тиждень науки. Запоріжжя. 2017. С. 520-522.
4. Мельник А. П. Патопсихологія та спецпрактикум з клінічної психодіагностики: навчально-методичний посібник. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 152 с.

